

Kľúčové úlohy akademickej pôdy v rozvoji podnikateľskej etiky

prof. Anna Remišová, FM UK v Bratislave, SCD 12.11.2019

Osnova

---

1. Tri hlavné podnety pre rozvoj podnikateľskej etiky z akademického prostredia
2. Vzdelávanie v oblasti podnikateľskej a manažérskej etiky
3. Vedecký výskum: teoretický a empirický
4. Spolupráca s praxou: ekonomická a podnikateľská sféra
5. Spolupráca s praxou: mimovládne organizácie
6. Krátke predstavenie výsledkov empirického výskumu grantového programu Rozvoj podnikateľskej etiky v slovenskom podnikateľskom prostredí

3 hlavné oblasti rozvoja PE smerom k praxi

***1. Vzdelávanie študentov:
výučba Podnikateľskej etiky a
Manažérskej etiky***

2. Vedecký výskum

3. Spolupráca s praxou

---

3 hlavné oblasti rozvoja PE smerom k praxi: Vzdelávanie

PE – povinný predmet. Stručný obsah:

- *Vzťah medzi etikou a ziskom*
  - *Teória spoločenskej zodpovednosti*
  - *Teória stakeholderov*
  - *Korupcia*
  - *Whistleblowing*
  - *Manažérska etika*
  - *Etika v rozhodovaní*
  - *Etický a compliance program*
  - *Tvorba etického kódexu*
  - *Etické problémy v riadení ľudských zdrojov*
  - *Etické problémy v oblasti špecializácie študenta*
-

Vzdelávanie: teória a prax

Otázka

- ▶ *Je výučba Podnikateľskej etiky a Manažérskej etiky dostatočným základom pre formovanie integrity osobnosti manažéra u našich poslucháčov?*

Odpoveď

- ▶ *Keby nepracovali, povedala by som „Áno“.*

3 hlavné oblasti rozvoja PE v praxi:

Vedecký výskum

Teoretický výskum

- Mať najnovšie vedecké poznatky na poli podnikateľskej etiky.
- Publikovanie v najlepších svetových časopisoch z oblasti PE.

Empirický výskum

- Poznanie reálneho stavu a problémov podnikateľskej etiky v SR.
- Nevyhnutný prameň poznania pre výučbu.
- Nevyhnutný základ pre publikovanie vo svetových časopisoch.

3 hlavné oblasti rozvoja PE na akademickej pôde: Spolupráca s praxou

---

Podniky

1. Prednášky zo strany podnikov.
2. Exkurzie do podnikov.
3. Podpora pri písaní bakalárskych, diplomových a dizertačných prác.

Mimovládne organizácie

1. Prednášky zo strany MVO a naopak.
2. Podpora výskumu - získavanie empirických dát.
3. Práca nad spoločnými projektmi.

Spolupráca s podnikmi pri rozvoji PE. *Na diskusiu:*

- Presadzovanie vlastného záujmu: Vlastné prednášky: Áno.
- Nezáujem o prednášajúcich z akademickej pôdy.
- Vyhýbanie sa pomoci pri výskume. *„Chceme výsledky empirických výskumov, ALE údaje vám neposkytneme!“*

Spolupráca s MVO:

Vzorová spolupráca:

- Slovak Compliance Circle – SCC
- European Compliance Forum – ECF

Spolupráca s MVO v rozvoji PE.

Na diskusiu:

- Presadzovanie vlastného záujmu. Chránia si „svoje podniky“, s ktorými spolupracujú.
- „Nárazová“ spolupráca s odborníkmi.
- Výskyt tzv. „operačnej slepoty“ – realizácia prieskumov, ktoré sa vydávajú za objektívne poznanie spoločnosti. Zlý vplyv na verejnú mienku.
- Absencia vnímanie podstaty a kontextu problémov v oblasti podnikateľskej etiky, napr. podstaty podnikania.

Hlavný trend v rozvoji PE

PARTNERSTVO

Akademici

Mimovládne organizácie

Štátne agentúry

Komerčná sféra

Rozvoj podnikateľskej etiky v slovenskom podnikateľskom prostredí

Výsledky reprezentatívneho výskumu realizovaného v rámci projektu č. APVV-16-0091

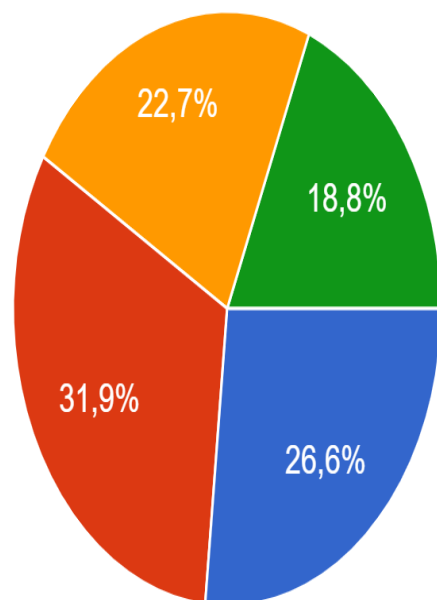
Informácie o projekte

- ▶ Názov projektu: Rozvoj podnikateľskej etiky v slovenskom podnikateľskom prostredí
- ▶ Vedúca projektu: prof. PhD. Anna Remišová, CSc.
- ▶ Riešený na Fakulte managementu Univerzity Komenského v Bratislave
- ▶ Podporovaný štátnou grantovou Agentúrou na podporu výskumu a vývoja (APVV) pod číslom APVV-16-0091
- ▶ Cieľ projektu: Vytvoriť praktické a aplikovateľné modely dlhodobého rozvoja podnikateľskej etiky pre slovenské podniky podľa ich veľkosti

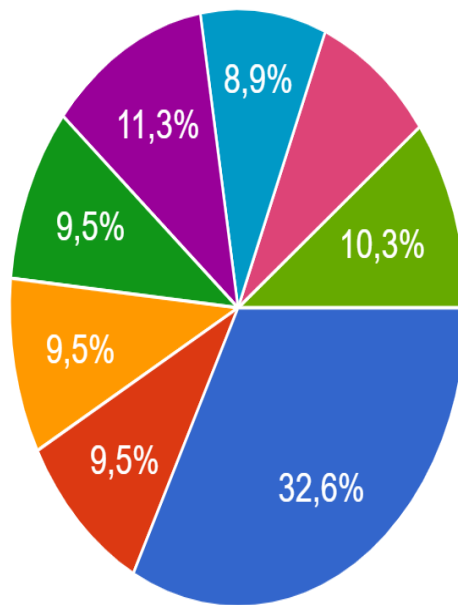
Veľkosť organizácie (1295 respondentov)

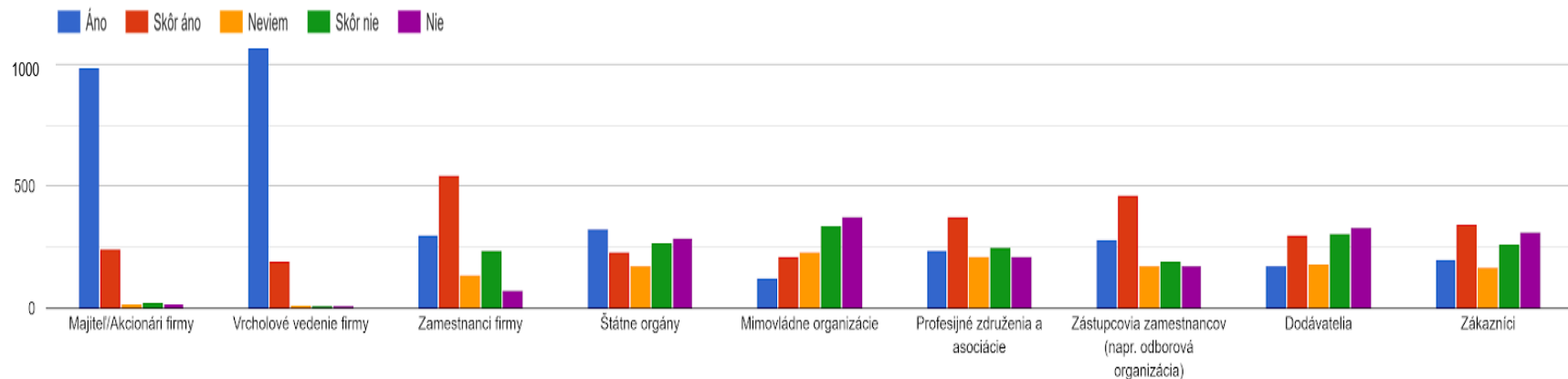
● Mikro 0-9 zamestnancov	345
● Malá 10-49 zamestnancov	413
● Stredná 50-249 zamestnancov	294
● Veľká 250 a viac zamestnancov	243

Kraj (1295 respondentov)

Bratislavský kraj	422
Trnavský kraj	123
Nitriansky kraj	123
Trenčiansky kraj	123
Žilinský kraj	146
Banskobystrický kraj	115
Prešovský kraj	109
Košický kraj	134

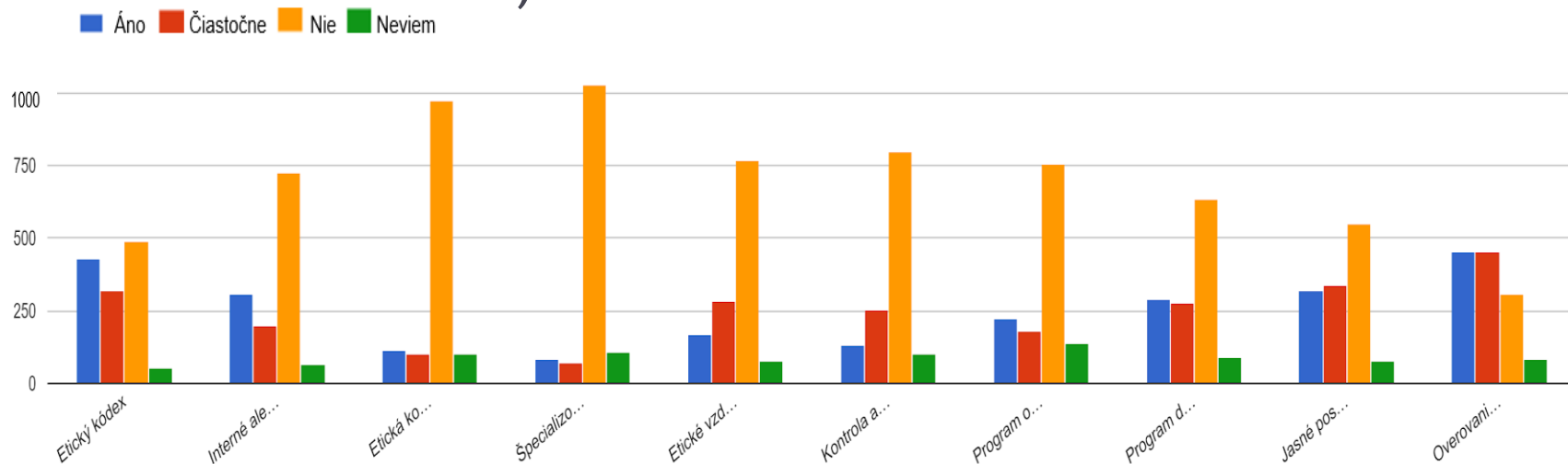
Otázka 1: Rozvoj etiky vo firmách má podľa Vášho názoru naštartovať (1295 respondentov)

	Áno	Skôr áno	Neviem	Skôr nie	Nie
Majiteľ/Akcionári firmy	989	243	17	26	20
Vrcholové vedenie firmy	1068	192	13	11	11
Zamestnanci firmy	300	545	137	240	73
Štátne orgány	327	234	179	268	287
Mimovládne organizácie	128	216	233	341	377
Profesionálne združenia a asociácie	239	377	215	253	211
Zástupcovia zamestnancov (napr. odborová organizácia)	281	462	179	195	178
Dodávateľia	174	299	180	308	334
Zákazníci	201	344	172	265	313

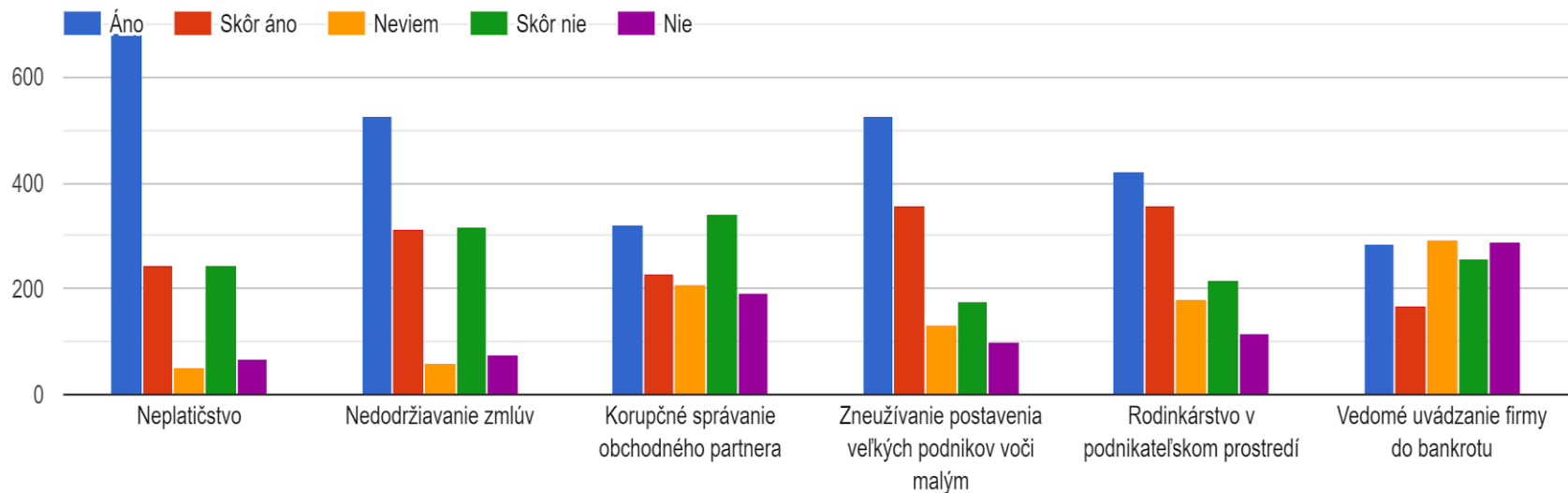

Otázka 5: Vo Vašej firme máte už v rozvíjaní etiky zavedené (1295 respondentov)

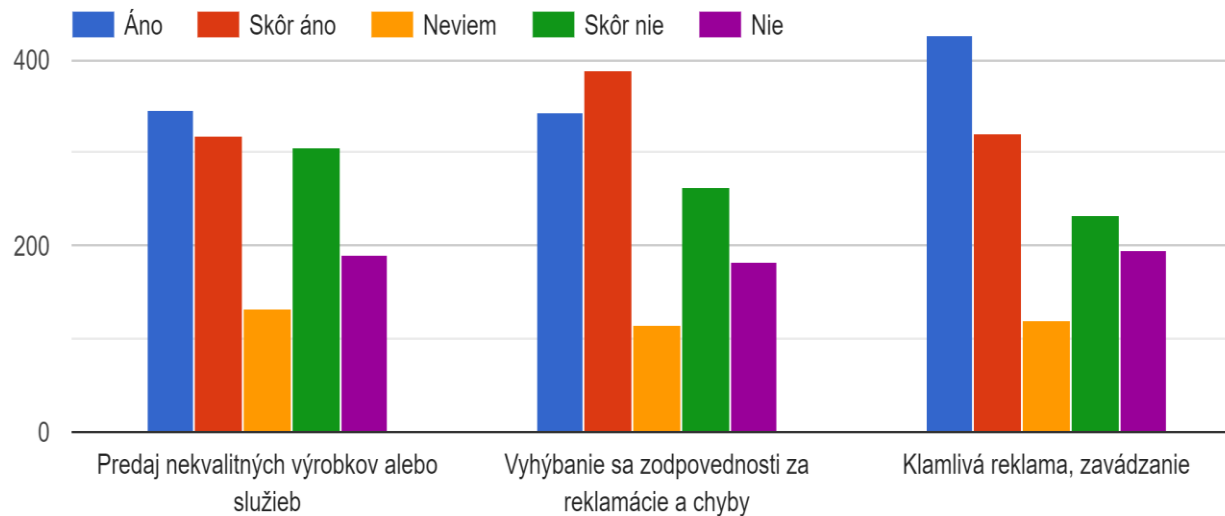
	Áno	Čiastočne	Nie	Neviem
Etický kódex	429	323	491	52
Interné alebo externé linky na nahlasovanie neetických a nezákonných praktík	306	197	725	67
Etická komisia	116	101	977	101
Špecializovaná pracovná pozícia pre oblasť etiky, napr. ombudsman	82	73	1029	111
Etické vzdelávanie	167	283	768	77
Kontrola a audit etického správania zamestnancov	136	255	802	102
Program ochrany oznamovateľa	222	180	756	137
Program dodržiavania zákonov (tzv. compliance program)	293	278	635	89
Jasné postupy riešenia a objasňovania neetického správania	323	341	550	81
Overovanie spoľahlivosti obchodných partnerov	453	453	307	82

Otázka 7a: Neetické praktiky iných podnikateľských subjektov vo vzťahu k obchodným partnerom (1295 respondentov)

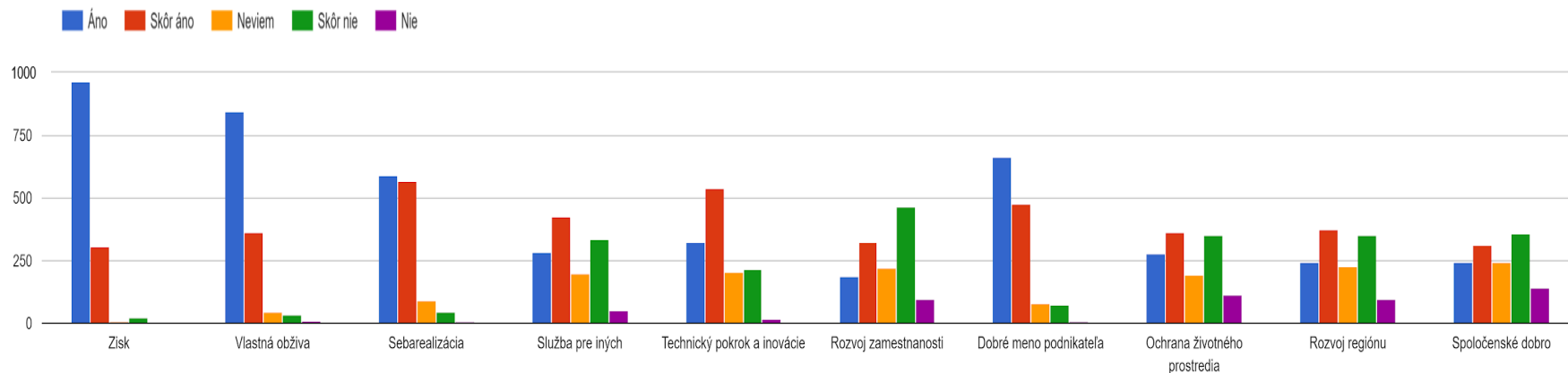
	Áno	Skôr áno	Neviem	Skôr nie	Nie
Neplatičstvo	683	245	54	246	67
Nedodržiavanie zmlúv	528	314	62	316	75
Korupčné správanie obchodného partnera	321	231	209	341	193
Zneužívanie postavenia veľkých podnikov voči malým	525	359	131	178	102
Rodinkárstvo v podnikateľskom prostredí	423	356	181	218	117
Vedomé uvádzanie firmy do bankrotu	285	168	295	257	290

Otázka 7b: Neetické praktiky iných podnikateľských subjektov vo vzťahu k zákazníkom (1295 respondentov)

	Áno	Skôr áno	Neviem	Skôr nie	Nie
Predaj nekvalitných výrobkov alebo služieb	346	319	132	307	191
Vyhýbanie sa zodpovednosti za reklamácie a chyby	343	388	116	264	184
Klamlivá reklama, zavádzanie	426	321	121	232	195

Otázka 6: Podľa Vášho názoru pre slovenského podnikateľa je v podnikaní dôležité (1295 respondentov)

	Áno	Skôr áno	Neviem	Skôr nie	Nie
Zisk	962	307	6	20	0
Vlastná obživa	844	363	44	36	8
Seberealizácia	589	567	90	44	5
Služba pre iných	284	424	200	336	51
Technický pokrok a inovácie	323	537	203	215	17
Rozvoj zamestnanosti	188	325	220	467	95
Dobré meno podnikateľa	662	474	81	72	6
Ochrana životného prostredia	279	361	192	352	111
Rozvoj regiónu	246	375	226	349	99
Spoločenské dobro	243	314	242	355	141

Záver prezentácie

Ďakujem za pozornosť.

Rada zodpoviem na Vaše otázky a
vypočujem si Vaše pripomienky!

Anna Remišová

